

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Päivämäärä: 14.4.2021

Täyttöohje

- Ennusteen päähuomioista kirjoitetaan yksi, yhtenäinen teksti ensimmäisen otsikon alle. Lisäksi riskeistä ja koronan palautumisesta tulee omien otsikkojensa alle tekstit
- Kirjoitathan jokaisesta kohdasta lyhyen ja informatiivisen tekstin, jossa on olennaisimmat päähuomiot

Ennustekauden keskeisimmät muutokset ja poikkeamat talousarvioon (ja toimintasuunnitelmaan) määrärahoihin, tavoitteisiin, strategian toteuttamiseen ja suoritteisiin sekä niiden johdosta käynnistetyt johtamistoimenpiteet

Koronapandemian aiheuttamien rajoitusten vuoksi toimipaikat ovat olleet alkuvuoden joko kiinni tai rajoitetusti auki. Tämän vuoksi fyysisten käyntikertojen määrän ennustetaan alittuvan tavoitteesta 44 % (- 9 315 900). Poikkeustilanteessa toimiala on panostanut etäpalveluihin, joten digitaalisten käyntikertojen ennustetaan ylittävän tavoitteesta 21 % (+ 3 325 800). Toimialalla jatketaan panostusta digitaalisesti toteutettaviin sisältöihin ja kerätään näistä suoritteet. Lisäksi digitaalisen käyntikerran määrittelyä tarkennetaan ensi vuodelle.

Toimialan sitovien tavoitteiden ennustetaan toteutuvan, joskin koronapandemia viivästyttää erityisesti fyysisiä kontakteja vaativien toimenpiteiden toteuttamista. Myös muiden tavoitteiden ennustetaan täyttyvän poikkeustilanteen aiheuttamasta epävarmuudesta huolimatta, mm. Helsinki Biennaalin suunnittelussa on huomioitu mahdollisuus tapahtuman asteittaiseen, pandemiatilanteen huomioivaan avaamiseen ja aukioloon. Toimiala panostaa kesällä ja syksyllä toteutettavien palvelujen ennakkosuunnitteluun ja niiden viestinnän ja markkinoinnin suunnitteluun etupainotteisesti.

Koronapandemian hillitsemiseksi tehtävät rajoitustoimet ovat synnyttäneet merkittävän riskin toimialan tulokertymälle. Toimiala torjuu riskiä vahvistamalla yhteisiä myynnin toimintojaan, kehittämällä hinnoitteluaan ja suuntaamalla digitalisaatioinvestointeja hankkeisiin, joiden voidaan ennakoida vähentävän menoja, kasvattavan palvelujen käyttöä tai lisäävän tuloja.

Ennusteen tulot alittavat talousarvion 6,0 miljoonalla euroa (16,9%). Syynä on toimipaikkojen kiinniolosta johtuvat tulojen menetykset. Menot alittavat talousarvion 1,9 miljoonaa euroa (0,8%), koska toimipaikkojen kiinnioito tuo säästöjä ylläpitokuluissa ja toiminnan volyymin pieneneminen näkyy säästöinä palkoissa ja palvelujen ostoissa. Katteen ennustetaan olevan 4,2 miljoonaa euroa (2,1%) alle talousarvion. Investointien ja laitosavustusten ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Tapahtuma- ja kulttuuritoimijoiden elpymisen tukemiseksi palvelujen ostojen määrärahaa suunnataan talousarvion sisällä yhden miljoonan euron verran ostoihin, joilla tuetaan tapahtumien sisältöjen tuotantoa ja terveysturvallisuutta.

Talousarviossa pysymiseksi toimiala viivästyttää rekrytointeja ja välttää vuokratyövoiman hankintaa. Henkilötarvekysyntää tasataan toimialan sisällä myös mahdollisilla palvelukokonaisuuksien välisillä siirroilla. Lisäksi vältetään matka, majoitus- ja ravitsemiskustannusten aiheuttamista ja hankitaan vain välttämättömät asiantuntijapalvelut sekä aineet, tarvikkeet ja tavarat. Viime vuoden tapaan kannustetaan henkilöstöä ottamaan lomarahat vapaaksi.

Toimialan henkilöstömäärän ennakoidaan olevan talousarvion mukainen. Epävarmuuden vuoksi rekrytoinnit ovat viivästyneet, myös kesätyöntekijöiden osalta ja rekrytointien määrä on tippunut viime vuodesta lähes puolella. Toimialan palvelujen rajoitukset ja henkilöstösiirtojen organisointi ovat

vaatineet palveluissa mm. töiden jatkuvaa uudelleenjärjestelyä, korvaavien tehtävien sopimista ja yhteistä joustoa. Poikkeustilanne on aiheuttanut haasteita henkilökunnan jaksamiselle. Toimialalla jatketaan oikea-aikaista ja monikanavaista sisäistä viestintää koronapandemian tilannekuvasta ja toimenpiteistä, tuetaan henkilöstön jaksamista poikkeustilanteessa ja resursoidaan henkilöstön osaamisen kehittämiseen.

Arvio tavoitteisiin (sitovat ja muut), palvelutuotantoon, muuhun toimintaan ja toimintaympäristön muutoksiin liittyvistä merkittävistä riskeistä (strategia, talous ja toiminta) ja epävarmuustekijöistä.

Koronapandemian pitkittyminen asettaa haasteita toimialan strategiasta johdettujen tavoitteiden toteutumiselle.

Koronapandemian rajoitusten vuoksi toimipisteet ovat joko kiinni tai rajoitetusti auki. Suorite- ja tulotavoitteet eivät tule toteutumaan. Vaikka osa rajoituksista poistuisi vuoden 2021 aikana tai niitä väljennetään, poikkeustilanne vaikuttaa edelleen palveluiden käyttöön.

Fyysistä kontaktia vaativien kehittämistoimenpiteiden aloittaminen viivästyy. Asukkaiden osallistaminen toimintojen suunnitteluun ja kehittämiseen on poikkeustilanteessa hankalaa, etenkin ikäihmisten osalta.

Korona heikentää hyvinvointia erityisesti lapsilla, nuorilla, vieraskielisillä ja ikääntyneillä.

Koronapandemian vaikutukset tapahtumiin ja avustettaviin yhteisöihin jatkuu ainakin vuodelle 2022 ja mahdollisesti myös pidemmälle. Kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluita tuottavat yhteisöt ja yritykset päätyvät taloudellisiin ja toiminnallisiin ongelmiin.

Jos lähivuosille suunniteltuja investointihankkeita joudutaan viivästyttämään tai peruuttamaan niin se lisää rakennusten kunnossapitovelkaa, mm. Jätkäsaaren Bunkkerin rakennustöiden aloitus on viivästynyt.

Jos koronatartunnat lähtevät uudelleen kasvuun niin on mahdollista, että henkilökunnan sairauslomat lisääntyvät. Epävarmuutta lisää toimialan johdon ja henkilökunnan aikaresurssi, jota vaaditaan koronapandemian edellyttämien toimien suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä henkilökunnan siirrot muihin tehtäviin.

Koronakriisistä palautuminen ja palautumisen toimenpiteet

Toimiala varautuu koronakriisistä palautumiseen toimipaikkojen ja palvelujen asteittaisella avaamisella ja sitovien tavoitteiden sekä tuloskorttitavoitteiden toimenpiteillä.

Ikäihmisten mahdollisuuksia liikkumiseen ja liikkeelle lähtöön parannetaan yhteistyössä laajan, toimialat ja sektorit ylittävän toimijaverkoston kanssa. Toimenpiteiden suunnittelussa on jo etukäteen huomioitu koronapandemian mahdollinen pitkittyminen ja suurin osa niistä pystytään toteuttamaan, vaikka tilanne jatkuisi epävarmana pidempään.

Lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksia parannetaan laajentamalla harrastustarjontaa ja lisäämällä kohdennettua viestintää. Kevään toimenpiteiden toteuttaminen on viivästynyt poikkeustilanteen vuoksi, mutta toimialalla on valmius aloittaa toimenpiteet heti rajoitteiden salliessa. Tavoitteena on syyslukukaudella toteuttaa laajamittainen harrastustarjonta koulupäivien yhteyteen yhdessä kumppaneiden kanssa.

Palvelustrategiatyön toimenpiteet saadaan toteutettua suunnitellusti, vaikka työ on laaja ja haastava. Aikataulu on viivästynyt koska tehtävien resursointi palvelukokonaisuuksissa ja johdossa on ollut osin haasteellista koronapandemian aiheuttaman työn kuormitusten vuoksi.

Tilavarauuskokonaisuuden kehittäminen etenee lähes aikataulussa. Hankkeessa kehitetään tilavarauusprosesseja ja lisätään Varaamoon kuvattujen tilojen määrää. Loppukeväältä paineet kohdistuvat erityisesti pienten ulkoilmatapahtumien tilavarauksiin.

Tapahtuma-alan palautumista tuetaan vahvistamalla kaupungin omaa tapahtumatoimintaa kasvattamalla palveluostoja, vahvistamalla tapahtumakumppanuuksia, tekemällä tapahtumat terveysturvallisesti ja helpottamalla kaupunkitilan käyttöä.